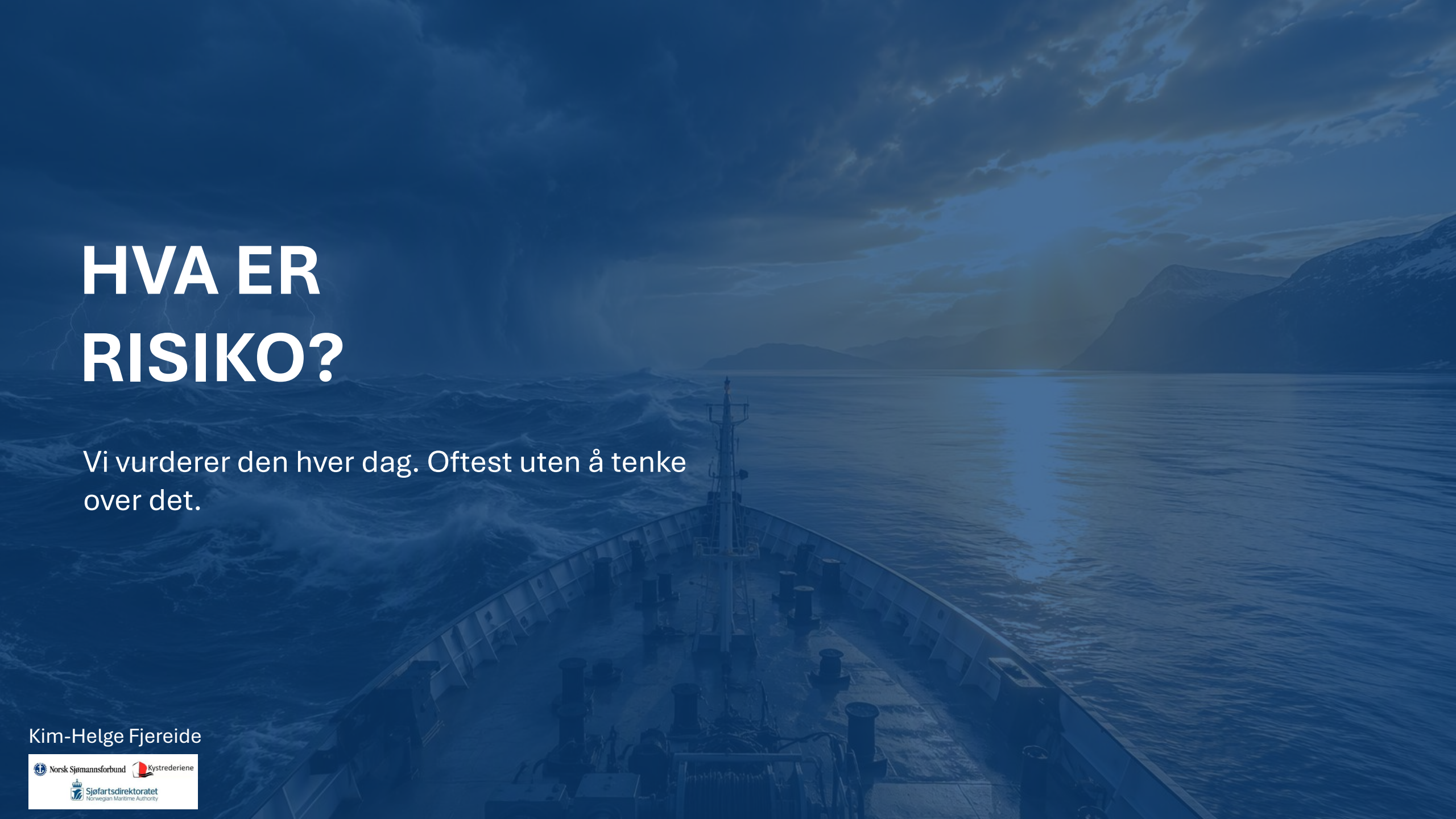

HVA ER RISIKO?

Vi vurderer den hver dag. Oftest uten å tenke over det.

Kim-Helge Fjereide

Norsk Sjømannsforbund Kystrederiene Sjøfartsdirektoratet Norwegian Maritime Authority

Vi vurderer risiko hele livet

De fleste vurderingene skjer uten at vi tenker over det

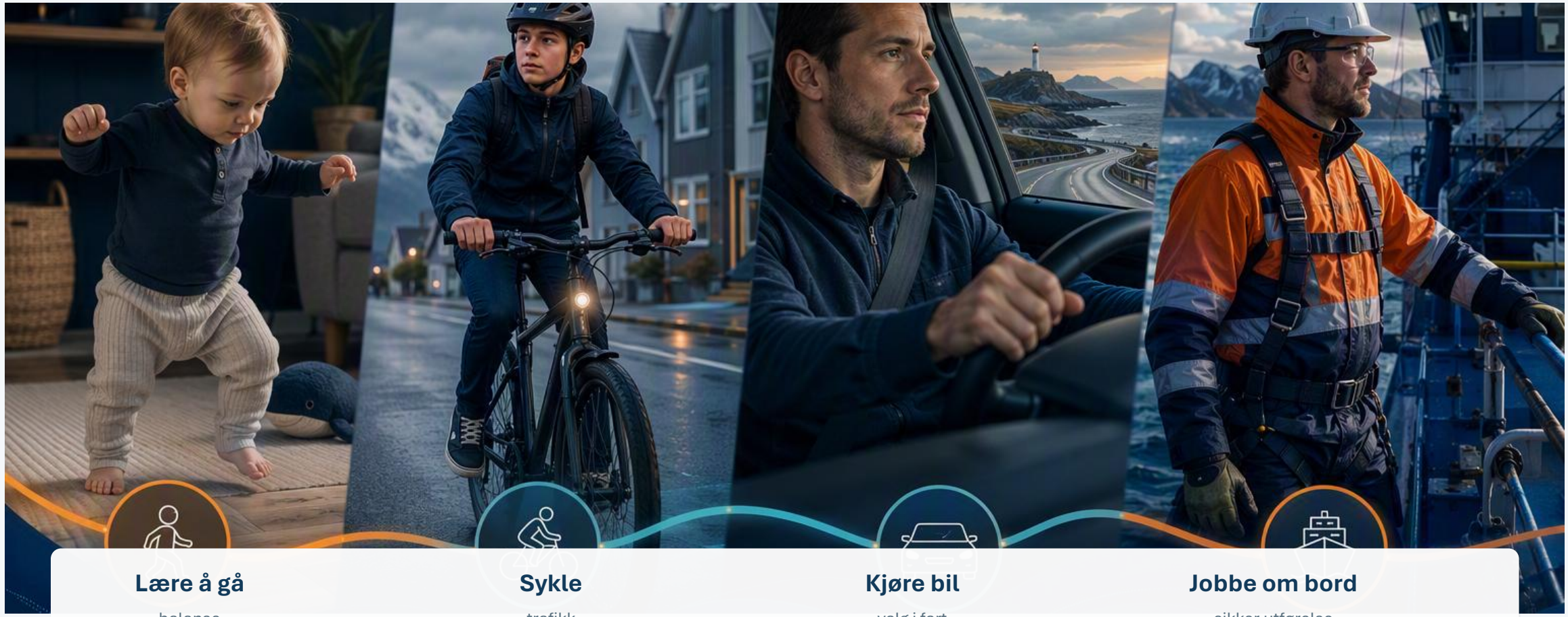

Lære å gå
balanse

Sykle
trafikk

Kjøre bil
valg i fart

Jobbe om bord
sikker utførelse

Norsk Sjømannsforbund Kystrederiene Sjøfartsdirektoratet Norwegian Maritime Authority

Hva er risiko?

Usikkerhet om hva som kan skje, og hva utfallet kan bli

RISIKO = SANNSYNLIGHET × KONSEKVENS

SANNSYNLIGHET

Hvor sannsynlig er det at hendelsen skjer?

KONSEKVENS

Hvor alvorlig blir resultatet dersom den skjer?

Høy sannsynlighet er ikke nødvendig for høy risiko. En sjelden hendelse kan ha katastrofale følger.

Norsk Sjømannsforbund Kystrederiene Sjøfartsdirektoratet Norwegian Maritime Authority

§ 2-1: Retningslinjer for risiko

Forskriften setter en tydelig prioritering for det forebyggende arbeidet

1. Unngå risikomomenter

Risikomomenter skal så langt som mulig fjernes før arbeidet gjennomføres. Forebygging starter derfor med å spørre om faren kan unngås helt.

2. Vurder risiko som ikke kan unngås

Når en fare ikke kan fjernes, skal risikoen vurderes særskilt. Det innebærer å vurdere hva som kan skje og hvilken betydning det kan få.

3. Motvirk risikoen ved kilden

Tiltak skal rettes mot årsaken til risikoen. Målet er å redusere eller fjerne faren der den oppstår, ikke bare beskytte mot konsekvensene.

4. Ta hensyn til tekniske fremskritt

Nye og bedre tekniske løsninger skal tas med i vurderingen når de kan forbedre arbeidsmiljø, sikkerhet eller helse.

5. Felles tiltak skal prioriteres

Felles tekniske vernetiltak og tiltak knyttet til organisering, arbeidsmetoder og prosedyrer skal om mulig gjennomføres før individuelle vernetiltak. Personlig verneutstyr er dermed ikke førstevalget.

§ 2-2: Krav til risikovurdering

Risikovurdering skal være systematisk, regelmessig og skriftlig

Avdekk farene

Farer om bord skal identifiseres. Når en fare er avdekket, skal det vurderes hvilken risiko faren utgjør for sikkerheten og helsen til de som arbeider om bord.

Gjennomfør vurderingen

Risikovurderingen skal foretas regelmessig. Den skal også gjennomføres ved innføring av nytt arbeidsutstyr eller ny teknologi.

Vurder endringer

Risiko skal vurderes ved endringer i organisering eller planlegging av arbeidet når endringene kan ha betydning for sikkerhet og helse.

Dokumenter skriftlig

Resultatene av risikovurderingen skal dokumenteres skriftlig. Vurderingen skal derfor ikke bare være en muntlig gjennomgang eller noe man «har i hodet».

Iverksett nødvendige tiltak

Dersom risiko avdekkes, skal nødvendige tiltak iverksettes for å fjerne eller redusere farene. Tiltakene skal følge opp det som ble avdekket i vurderingen.

Personlig verneutstyr skal brukes når risikoen ikke kan unngås på annen måte.

DE MENNESKELIGE FAKTORENE

- Stress og tidspress
- Tretthet og søvnmangel
- Dårlig kommunikasjon
- Uklare roller
- Overmot og vaner

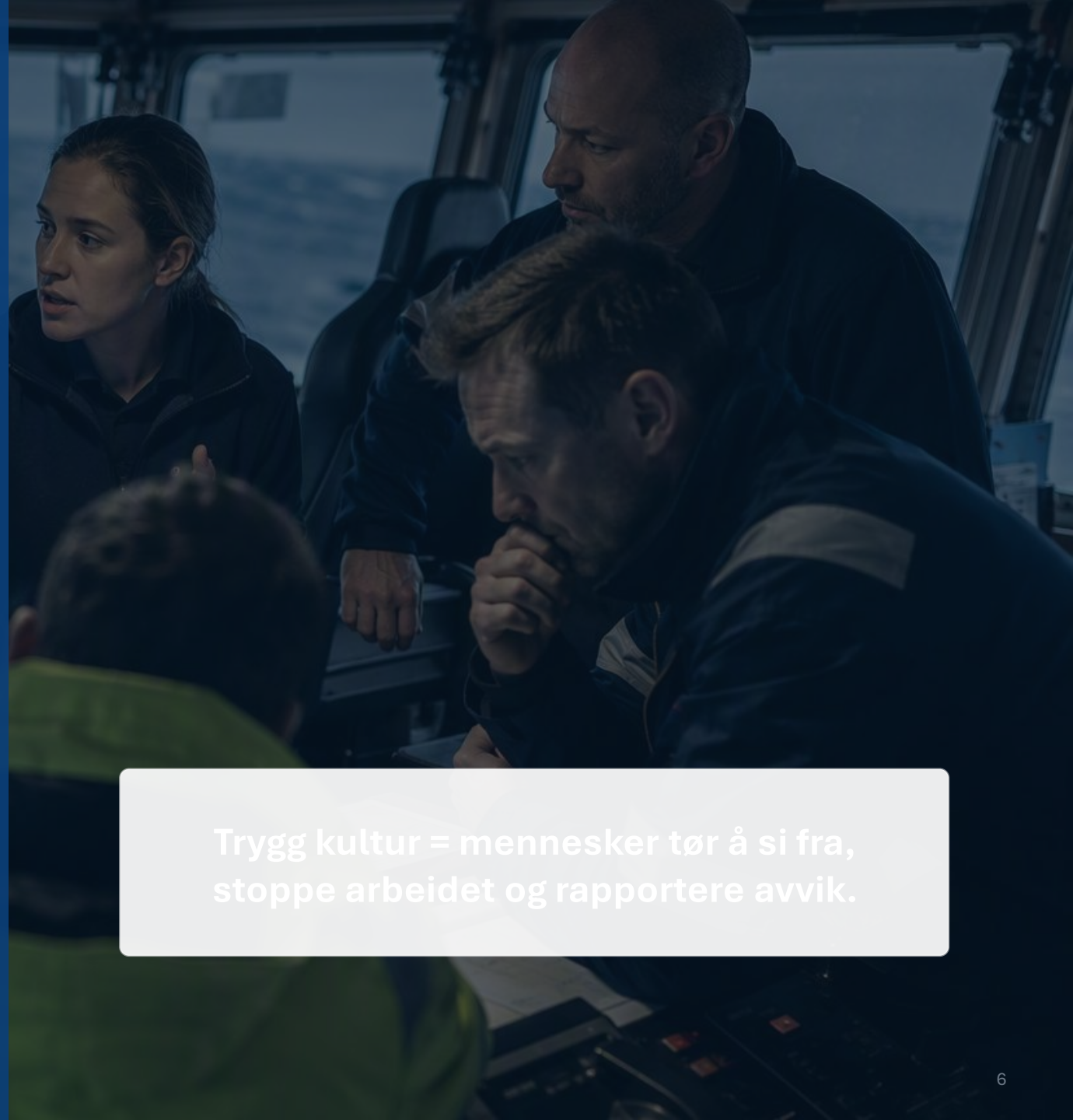

Trygg kultur = mennesker tør å si fra, stoppe arbeidet og rapportere avvik.

Norsk Sjømannsforbund Kystrederiene Sjøfartsdirektoratet Norwegian Maritime Authority

§ 2-3: Krav til tilrettelegging og organisering

Tiltak og arbeidsmetoder skal sikre best mulig vernenivå og stadig forbedring

Ta hensyn til den enkelte

Arbeidet skal tilrettelegges og organiseres med hensyn til alder, kyndighet og øvrige forutsetninger.

Tilpass arbeidsplassen og arbeidet

Arbeidsplassen, arbeidsutstyret og arbeidsmetodene skal tilpasses den enkelte, blant annet for å lette ensformig arbeid og gjentakelsesarbeid.

Sørg for kompetent ledelse og kontroll

De som leder og kontrollerer arbeidet skal ha nødvendige kvalifikasjoner og kunnskap om faremomentene som er forbundet med arbeidet.

Før effektivt tilsyn

Det skal føres effektivt tilsyn med at arbeidet utføres på en sikker og helsemessig forsvarlig måte.

Sørg for tilstrekkelig hvile

De som settes til arbeid, skal ha hatt adgang til tilstrekkelig hvile.

Integrer HMS i all aktivitet

Tiltak og arbeidsmetoder skal integreres i all aktivitet om bord og bidra til best mulig vernenivå og stadig forbedring.

§ 2-3: Arbeidet skal skje i samarbeid

De som arbeider om bord skal involveres i planlegging, vurdering og forebygging

«Planlegging og vurdering av arbeidsmiljøet og gjennomføring av nødvendige forebyggende tiltak skal skje i samarbeid med de som har sitt arbeid om bord.»

Planlegging

De som utfører arbeidet skal trekkes inn når arbeidet, arbeidsmetodene og det forebyggende HMS-arbeidet planlegges.

Vurdering

Erfaringene og kunnskapen til de som arbeider om bord skal inngå når arbeidsmiljøet og risikoen vurderes.

Gjennomføring

De nødvendige forebyggende tiltakene skal gjennomføres i samarbeid med de som har sitt arbeid om bord.

Medvirkning er en del av forskriftskravet, ikke bare en anbefaling.

Risiko kan ikke fjernes

Men den kan forstås, påvirkes og styres

1 Se hva som kan skje

2 Vurder sannsynlighet og konsekvens

3 Velg tiltak og følg dem opp

MENNESKET

er både en risikofaktor og vårt viktigste sikkerhetstiltak.

Spør før du starter: Hva overser vi akkurat nå?

Norsk Sjømannsforbund Kystrederiene Sjøfartsdirektoratet Norwegian Maritime Authority

Lover & Forskrifter Regelverk

Policy & målsettinger

Ledelsens årlige + Ekstern/ Internkontroll

Risiko-vurderinger

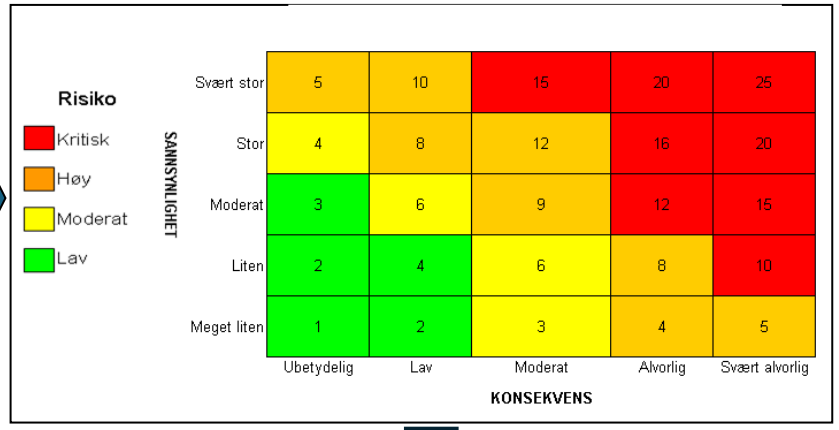

Avviks-rapportering

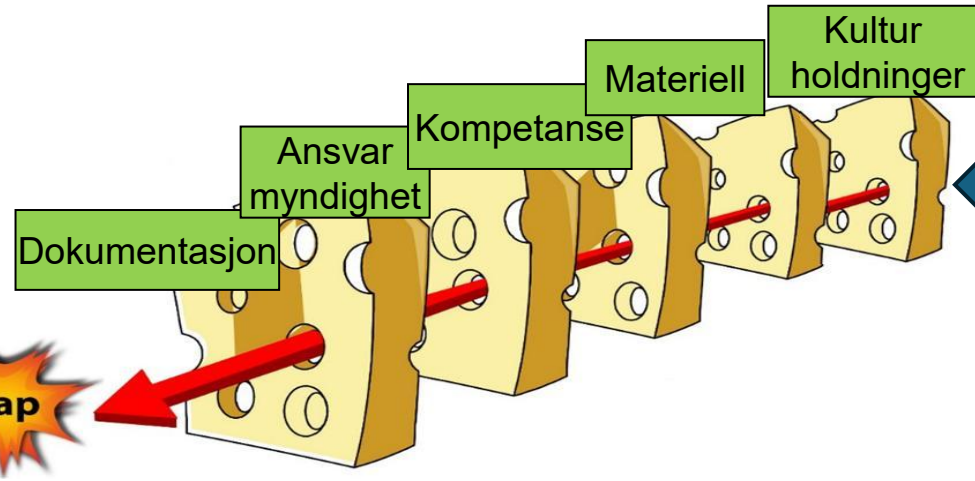

Norsk Sjømannsforbund Kystrederiene

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Med andre ord:

Ivareta og kontinuerlig forbedre sikkerheten gjennom et funksjonelt styringssystem (PUKK-prinsipp)

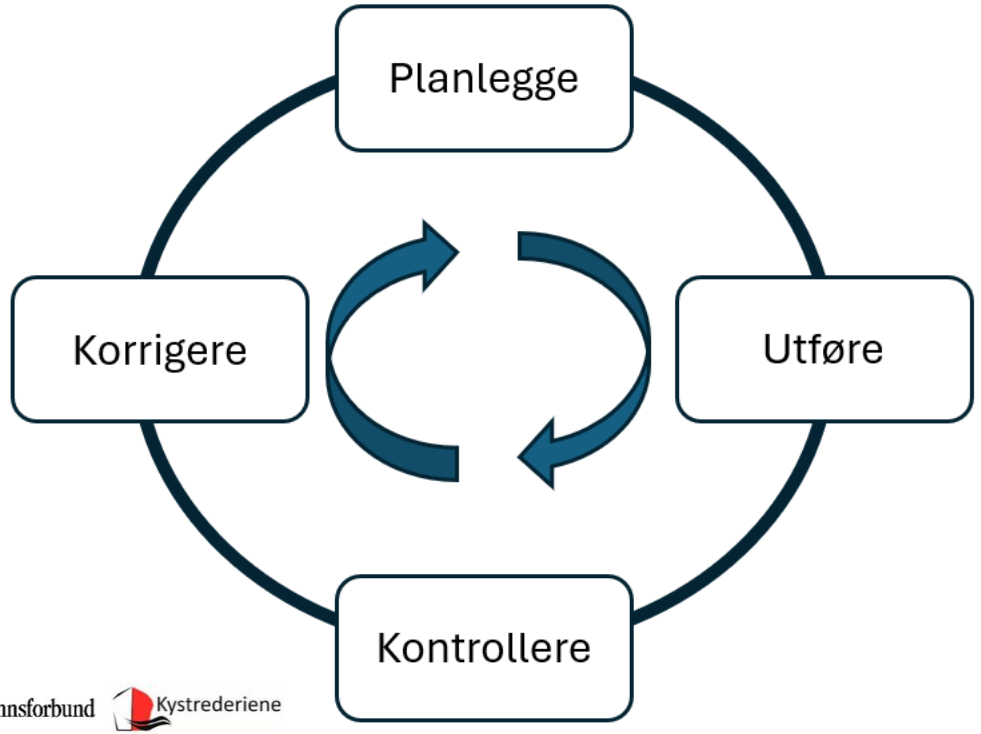

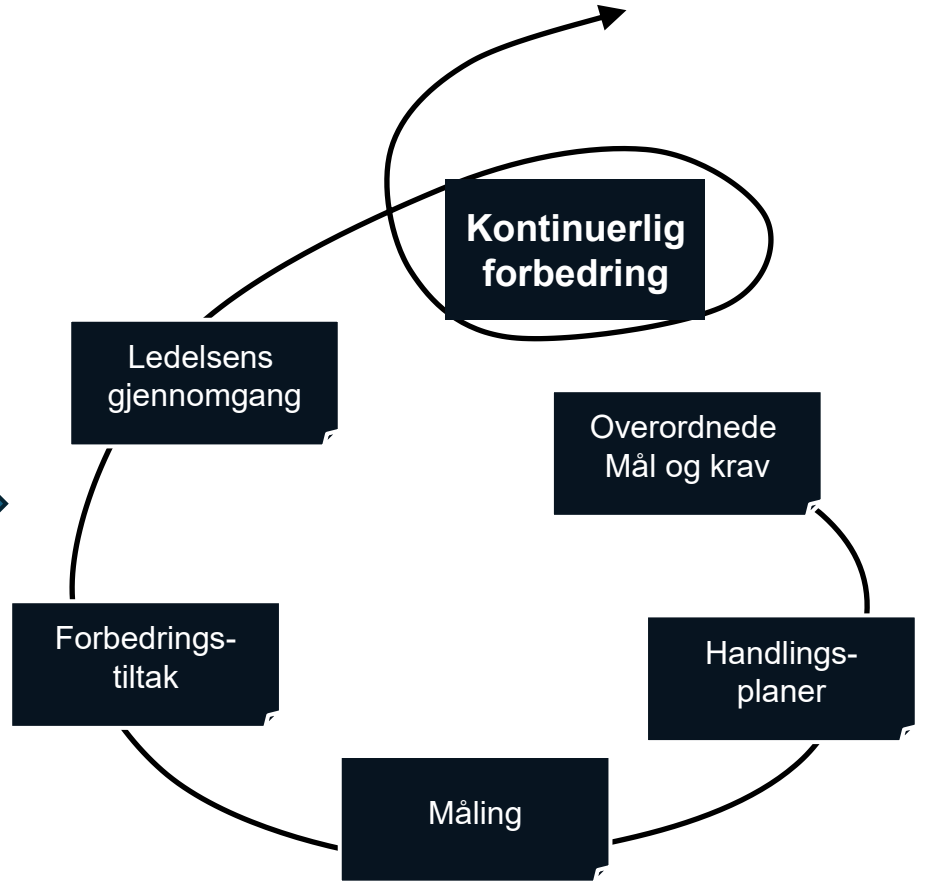

Norsk Sjømannsforbund
Kystrederiene
Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

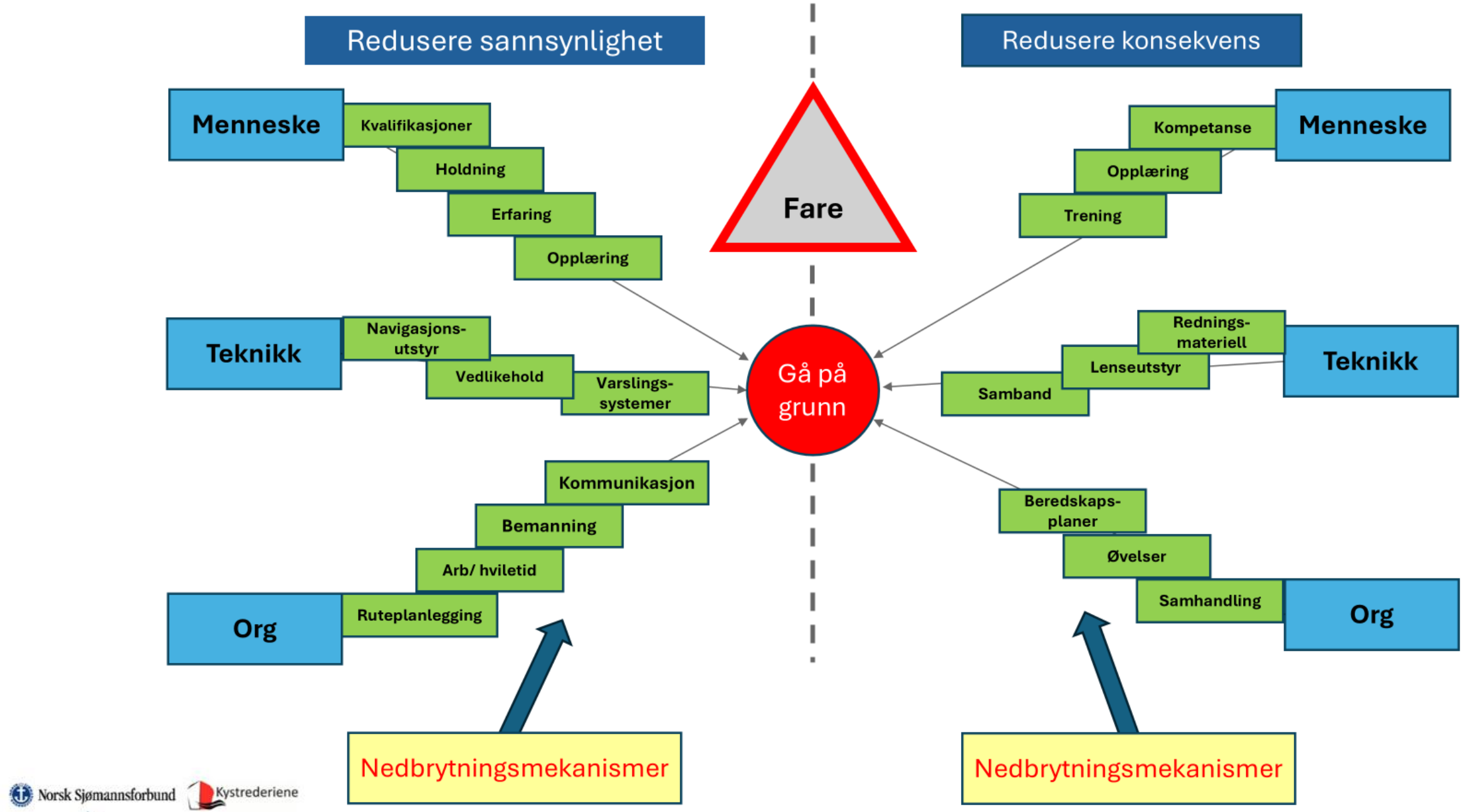

Norsk Sjømannsforbund Kystrederiene

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Risikovurdering		Dato:		Fartøy:							
Oppdrag/ oppgave:											
Utført av:											
NR	**Hoved aktivitet:**	**Fare:**	**Årsak:**	**S**	**K**	**R**	**Tiltak:**	**S**	**K**	**R**	**Merknad:**
1	Navigasjon	Grunnstøt	Fatigue, GPS-forstyrrelser, vær- og strømforhold, manglende vakthold, manglende ruteplanlegging	3	5	15	Uthvilt navigatør, tiltak for å avdekke og navigere (radar/optisk) hvis GPS er ustabil, utkikk, god rute-planlegging, avpass fart	1	3	3	
	Navigasjon	Kollisjon	Manglende vakthold, manglende lyttevakt VHF, fatigue,	2	3	6	Uthvilt navigatør, utkikk, god lyttevakt, avpass fart	2	3	6	
	Navigasjon i trangt farvann	Grunnstøting kollisjon	Manglende ruteplanlegging, fart, værforhold, manglende vakthold, fatigue	3	5	15	Uthvilt navigatør, utkikk, god lyttevakt, avpass fart, god ruteplanlegging	3	2	6	
	Navigasjon – i tett trafikkert farvann	Kollisjon	Manglende vakthold, manglende lyttevakt, uklar kommunikasjon, nedsatt sikt, manglende ruteplanlegging	3	3	9	Uthvilt navigatør, god lyttevakt, utkikk, god rute-planlegging, avpass fart, gode kommunikasjons-rutiner	1	3	3	

Norsk Sjømannsforbund Kystrederiene Sjøfartsdirektoratet Norwegian Maritime Authority

SAMMEN OM TRYGGHET TIL SJØS

Norsk Sjømannsforbund

Kystrederiene

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

FOREBYGGING • SAMARBEID • SIKKERHET